

Facultade de CC. Económicas e Empresariais

Presentación

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales tiene una amplia trayectoria dentro de nuestra Universidad. A principios de los 70 ya se impartían enseñanzas de Ciencias Económicas en el antiguo Colegio Universitario de Vigo, que en 1980 pasaría a integrarse en la Universidad de Santiago de Compostela. En 1990 se segrega el Campus de Vigo, lo que supondrá el nacimiento de la Universidad de Vigo.

En el curso 1991/92 se inicia la docencia de las licenciaturas de Ciencias Económicas y de Ciencias Empresariales en el edificio actual, registrándose dos procesos de reforma de sus planes de estudios en los años 1995 y 2002. A raíz de la promulgación del RD 1393/2007 sobre ordenación de las enseñanzas universitarias se pone en marcha el proceso de adaptación al Espacio Europeo de Educación Superior, de tal forma que, para el curso académico 2009/2010, comenzarán a impartirse las titulaciones de Grado en Administración de Empresas y en Economía a las que se refieren estas guías.

Se persigue con ello ofertar unas titulaciones más adaptadas al contexto actual, con una adaptación de las metodologías docentes orientadas hacia el aprendizaje del alumno y el desarrollo de sus capacidades.

Localización

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de Vigo está en el Campus de Lagoas/Marcosende, aproximadamente a 15 km. de la ciudad. Clikcando en el siguiente icono puedes acceder a un plano del Campus con su ubicación precisa

En caso de precisar información es posible contactar a través de las siguientes vías:

Correo - Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales, Campus de Lagoas-Marcosende, s/n, 36310 VIGO

Teléfono - 986812400 (Centralita/Conserjería)

986 812403 (Secretaría de Alumnos)

986 812402 (Secretaría do Decanato)

Fax- 986812401

Correo electrónico - secfcee@uvigo.es (Secretaría de Alumnos)

sdfcee@uvigo.es (Secretaría do Decanato)

Web - <http://fccee.uvigo.es/>

Infraestructuras y Servicios

La Facultad cuenta con una importante dotación de infraestructuras destinadas a dar soporte a las actividades de investigación, docencia y extensión universitaria. Resumidamente, hay 15 aulas de docencia, 13 aulas-seminario, 6 aulas de informática y un aula informática de libre acceso. Adicionalmente dispone de un salón de actos con un aforo aproximado de unas 550 personas , un salón de grados para 60-80 personas, biblioteca con 400 puestos de lectura y cafetería-comedor.

A continuación se desglosa la información sobre servicios importantes para el alumnado:

SERVICIOS OFERTADOS AOS ESTUDANTES

- AULA INFORMÁTICA DE LIBRE ACCESO:

Ordenadores a disposición dos alumnos con aplicaciones de uso corriente, acceso a Internet e posibilidade de impresión de documentos

- REDE INALÁMBRICA:

Acceso WIFI a Internet en toda a Facultade.

- REPROGRAFÍA:

Fotocopias, encuadernacións, transparencias, impresión de documentos, material de estudio, etc...

Horario regular : Mañá de 9 a 14 h. - Tarde de 15:45 a 18:00 h.

- CAFETERÍA E COMEDOR:

Servicio de cafetería completo, almorzos e comidas con menús do día.

Horario SS.Cafetería: De 8:45 a 21 h.

Horario SS.Comedor: De 13 a 15:30 h.

- SERVICIOS ADMINISTRATIVOS:

Servicios de xestión do alumnado (matrículas, traslados, solicitudes de validacións, emisión de títulos, etc...), asuntos económicos e secretaría do Decanato.

Horario atención ó público: De 9 a 14 h.

- BIBLIOTECA:

Servicio de asesoramento e empréstito bibliográfico, salas de estudio e lectura e consulta bases de datos.

Para o servicio de empréstito requírese carnet de biblioteca.

Dotacións: 414 postos de lectura e estudio.

2 postos consulta bases de datos.

29.000 volumes aprox. (libros, informes, etc.)

560 títulos de publicacións periódicas:

330 revistas e 230 estatísticas.

Horario : De 8:45 a 20:45 h.

Equipo decanal

Decano	José Santiago Gómez Fraiz
Secretaria	Gonzalo Caballero Míguez
Vicedecano de Organización Académica	Fernando Comesaña Benavides
Vicedecana de Calidade	Raquel Arévalo Tomé
Vicedecano de Relacións Internacionais	Jorge Vila Biglieri
Vicedecana de Adaptación ao EEES	Carlos M ^a Fernández-Jardón Fernández

(*)

(*)

Grao en Economía

Materias

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V03G100V01501	Econometría I	1c	6
V03G100V01502	Economía pública	1c	9
V03G100V01503	Macroeconomía I	1c	9
V03G100V01504	Política económica	1c	6
V03G100V01601	Econometría II	2c	6
V03G100V01602	Economía dos servizos públicos	2c	6
V03G100V01603	Economía industrial	2c	6
V03G100V01604	Macroeconomía II	2c	6
V03G100V01605	Políticas económicas comparadas	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Econometría I				
Materia	Econometría I			
Código	V03G100V01501			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Inglés			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Álvarez García, María Begoña Fernandez-Jardón Fernandez, Carlos Maria			
Profesorado	Álvarez García, María Begoña Fernandez-Jardón Fernandez, Carlos Maria			
Correo-e	cjardon@uvigo.es alvarez@uvigo.es			
Web	http://fatic.uvigo.es/			
Descrición xeral	A Econometría é unha ferramenta que permitirá que os alumnos adquiran os coñecementos necesarios para cuantificar as relacións causais entre variables económicas a partir da evidencia empírica.			

Competencias

Código	
C1	Comprender as ferramentas matemáticas básicas, necesarias para a formalización do comportamento económico
C10	Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos
D1	Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
D7	Fomentar a actitude crítica e autocrítica

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Comprensión de las técnicas *econométricas básicas desde un punto de vista teórico e aplicado.	C1	
Manexo de las técnicas e ferramentas básicas para la cuantificación de las relaciones entre variables relevantes del mundo económico e empresarial.	C1 C10	
Capacidade de abordar de maneira eficaz problemas del ámbito económico utilizando el instrumental *económico adecuado.	C1 C10	D1 D7
Habilidade para argumentar e obter conclusións de forma rigorosa a partir de la evidencia empírica.		D5 D7

Contidos

Tema	
TEMA 1: Modelización econométrica.	Definición e obxectivos do modelo econométrico. Deseño e construción do modelo econométrico.
TEMA 2: Modelo de Regresión Lineal Clásico	Especificación do modelo. Hipóteses básicas do modelo. Estimación e interpretación dos coeficientes estimados. Propiedades dos estimadores. Bondade de axuste. Contrastes de hipóteses. Predición. Outras cuestións relacionadas co Modelo de Regresión Lineal Clásico (variables ficticias, multicolinealidad, outros problemas de especificación, ...).
TEMA 3: Incumplimento das hipóteses clásicas.	Análise, consecuencias, diagnoses e posibles solucións do incumplimento das hipóteses clásicas (heterocedasticidade, regresores estocásticos, ...).

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Titoría en grupo	5	0	5
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	8	20	28
Prácticas en aulas informáticas	15	30	45
Lección maxistral	20	30	50
Outras	2	20	22

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Prácticas en aulas informáticas	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas, e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo, desenvolvidas en aulas de informática
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Os alumnos traballarán de forma autónoma baixo a supervisión do profesor
Prácticas en aulas informáticas	Os alumnos traballarán individualmente o en grupo sempre baixo o asesoramento do profesor

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.	15	C1 C10	D5
Prácticas en aulas informáticas	A valoración neste contexto pode consistir na entrega de supostos resoltos, exposición de supostos no laboratorio, traballos, seguimento da presenza e actitude do alumno en todas as actividades a realizar etc...	15	C1 C10	D1 D5 D7
Outras	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	70	C1 C10	D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

O docente poderá establecer unha nota mínima na proba final para poder superar a materia.

Web para ver o calendario das probas: <http://fccee.uvigo.es/calendario-exames-201718.html>.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Wooldridge, JM, **Introduction to econometrics: A modern approach**, 5th, Cengage Learning, 2013

Fernández-Jardón, C. M, Verdugo, V. Cal, I., **Econometría Estática Aplicada.**, 1, Torculo, 1997

Novalés, A., **Econometría.**, 5, McGraw-Hill., 2010

Greene, W.H. ., **Análisis Económico**, Prentice-Hall, 1998

Bibliografía Complementaria

Dougherty, C, **Introduction to econometrics**, 5th, Oxford University Press, 2016

Stock, JH and Watson, MW, **Introduction to econometrics**, 3th, Pearson, 2014

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Estatística: Estatística I/V03G100V01205

Outros comentarios

A páxina web para ver o calendario de exames é: <http://fccee.uvigo.es/calendario-exames-201415.html>

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía pública				
Materia	Economía pública			
Código	V03G100V01502			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Inglés			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Alonso Villar, María Olga del Río Otero, Coral			
Profesorado	Alonso Villar, María Olga del Río Otero, Coral			
Correo-e	crio@uvigo.es ovillar@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Organización e dimensión do sector público. Xustificación da intervención pública. Ingresos e gastos públicos. Efectos da intervención sobre a eficiencia e a equidade. Imposición óptima			

Competencias	
Código	
C1	Comprender as ferramentas matemáticas básicas, necesarias para a formalización do comportamento económico
C2	Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas
C3	Coñecer o marco institucional da economía
C5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
D1	Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
D7	Fomentar a actitude crítica e autocrítica

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de exercicios nos que se formaliza o comportamento económico matematicamente.	C1
Utilizar axeitadamente a terminoloxía propia da Economía Pública	C2
Distinguir o papel dos distintos axentes económicos, prestando especial atención ao sector público.	C3
Identificar os principais problemas dos mercados que xustifican a intervención pública así como as C5 diferentes solucións posibles.	
Resolución e entrega das tarefas asignadas.	D1
Argumentar axeitadamente as respostas ás preguntas propostas	D5
Identificación dos distintos problemas que aborda a Economía pública así como as vantajas e inconvenientes que presentan as diferentes vías de solución existentes	D7

Contidos	
Tema	
Organización e dimensión do sector público	Axentes do sector público O peso do sector público Comparacións internacionais
Xustificación da intervención pública	Eficiencia e equidade 1º e 2º Teoremas do Benestar Tipos de fallos de mercado
Bens públicos e externalidades	Bens Públicos Provisións eficiente dos bens públicos puros Prezos Lindahl Mecanismos de revelación das preferencias A natureza das externalidades Externalidades entre produtores Interdependencia de utilidade Solucións para resolver as externalidades
Outros fallos de mercado	Imperfeccións na competencia Políticas de intervención Información imperfecta e incompletitude de mercados

Intervención pública por motivos de equidade	Xustiza económica e redistribución Funcións de benestar social Equidade
Elección colectiva	Teorema de imposibilidade de Arrow Votación maioritaria Conta de Borda
Eficiencia no sector público	Exceso de gravame Análise Custo-Beneficio
Incidencia distributiva da imposición	Traslación dos impostos Xustiza fiscal e progresividade
Imposición óptima	Principios tributarios Regras de imposición
Ingresos públicos	Impostos Taxas Prezos públicos Contribucións especiais

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	41.5	150	191.5
Titoría en grupo	7.5	0	7.5
Resolución de problemas	22.5	0	22.5
Probas de resposta curta	1.5	0	1.5
Probas de resposta curta	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Lección maxistral e debates sobre cuestións específicas
Titoría en grupo	Atención individualizada para resolver dúbidas específicas
Resolución de problemas	Resolución de exercicios, debates e conferencias

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Aclararanse dúbidas que o alumnado teña sobre a materia en grupos pequenos

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Probas de resposta curta	Farase un exame parcial que non elimina materia en novembro. A primeira parte da proba será tipo test e requírese un mínimo nesa parte para correxir a segunda parte.	20	C1 C2 C3 C5	D1 D5
Probas de resposta curta	Un exame final na data oficial. A primeira parte da proba será tipo test e requírese un mínimo nesa parte para correxir a segunda parte. Consulte a data na web da facultade.	80	C1 C2 C3 C5	D1 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

A segunda convocatoria do exame final será na data oficial de xullo. Consulte a data na páxina web da facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Albi, González-Páramo and Zubiri, **Economía Pública I**, Ariel, 2010
 Albi, González-Páramo and Zubiri, **Economía Pública II**, Ariel, 2009
 Rosen and Gayer, **Public Finance**, MacGrawHill, 2014
 Stiglitz and Rosengard, **La Economía del Sector Público**, Antoni Bosch, 2015
 Stiglitz and Rosengard, **Economics of the Public Sector**, Norton, 2015

Bibliografía Complementaria

Gradín and Del Río, **Desigualdad, pobreza y polarización en la distribución de la renta en Galicia**, 2001,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Economía dos servizos públicos/V03G100V01602

Benestar, equidade e xénero/V03G100V01901

Tributación/V03G100V01907

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía: Principios de economía I/V03G100V01102

Economía: Principios de economía II/V03G100V01203

Matemáticas: Matemáticas I/V03G100V01104

Matemáticas II/V03G100V01303

Microeconomía I/V03G100V01304

Microeconomía II/V03G100V01404

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Macroeconomía I				
Materia	Macroeconomía I			
Código	V03G100V01503			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Montero Muñoz, María			
Profesorado	Montero Muñoz, María			
Correo-e	mmontero@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O obxectivo principal da materia Macroeconomía I é mostrar os alumnos cómo plantexar de xeito riguroso á vez que sinxelo as principais cuestións macroeconómicas. As discusións vanse centrar en torno a modelos concretos que intentan describir o comportamento da economía tanto no curto como no medio prazo, onde se discuten os efectos que as distintas medidas de política económica teñen sobre as distintas variabeis macroeconómicas. Un aspecto crucial a destacar é o papel que os distintos supostos de partida desempeñan nas conclusións de cada un dos modelos analizados. O programa de macroeconomía I parte dos contidos previamente analizados en Principios de Economía I y II, para a continuación introducir sucesivamente unha serie de liñas de ampliación dos modelos alí contemplados.			

Competencias	
Código	
C2	Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas
C3	Coñecer o marco institucional da economía
C5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
C6	Adquirir coñecementos de Análise económica
C8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
C9	Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado
C10	Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos
C11	Capacidade de elaborar medidas de política económica para alcanzar uns obxectivos dados
D2	Capacidade de traballar en equipo
D4	Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
D7	Fomentar a actitude crítica e autocrítica

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Aplicar as ferramentas básicas da análise económica, de modo que para abordar preguntas económicas sexan capaces de construír modelos económicos simples, que mediante unha representación simplificada da realidade permitan tratar axeitamente o problema.	C2 D4 C5 D5 C6
Buscar, identificar e interpretar fontes de información económica relevante e o seu contido.	C9
Analizar os efectos das políticas macroeconómicas, de modo que ante a aplicación dun novo instrumento de política económica sexan capaces de formarse unha opinión fundamentada sobre a súa eficacia na consecución dos obxetivos para os cales se tiña plantexado.	C11
Contemplar o modelo no seu conxunto dende unha perspectiva de equilibrio xeral. Isto implica coñecer a relevancia dos supostos que presiden o modelo, saber manexalo en distintas simulacións e aplicacións e ser capaz de realizar unha valoración crítica do mesmo determinando o seu alcance analítico e as súas limitacións.	C6 D5 C10 D7
Conectar os modelos económicos coa realidade para deste xeito poder empregalo para interpretar e explicar os fenómenos reais.	C3 D5
Realizar traballos empíricos nos que, empregando as ferramentas presentadas ao longo do curso, demostre a súa capacidade para analizar, sintetizar e finalmente elaborar un informe.	C8 D2 C10 D5

Contidos	
Tema	
PARTE I. MODELOS MACROECONOMICOS BASICOS	Tema 1. Introducción os modelos económicos. Tema 2.- O Modelo Renda-Gasto. Tema 3. O Modelo IS-LM. Tema 4. O Modelo de Oferta e Demanda agregada.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	45	67.5	112.5
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	22.5	33.75	56.25
Titoría en grupo	7.5	11.25	18.75
Traballos e proxectos	3	9	12
Probas de resposta curta	2.5	5	7.5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	6	12	18

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	A metodoloxía docente consistirá no desenrolo de clases presenciais teóricas, prácticas e titorías en grupos así como no traballo persoal do alumnado para consolidar os coñecementos e adquirir soltura na resolución dos problemas plantexados. As clases teóricas consistirán na exposición dos principais contidos dos distintos temas, desenvolvéndose con detalle aqueles aspectos de maior complexidade. Para un axeitado seguimento e comprensión das clases é moi recomendable que o alumnado lea con atención o material e bibliografía suministrados para cada un dos temas.
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	As clases prácticas consistirán na resolución de follas de exercicios que serán entregadas coa suficiente antelación ao alumnado para que os leve resoltos as clases. Isto lles permitirá identificar aquelas cuestións que lles resultan máis difíciles e resolvelas na aula. Farase un seguimento do aprendizaxe do alumnado mediante probas que deberán realizar.
Titoría en grupo	Nos seminarios en grupo reducidos vanse realizar diversas actividades dirixidas a afianzar os coñecementos adquiridos polos alumnos nas aulas teóricas e prácticas.

Atención personalizada

Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Nos seminarios en grupos reducidos así como nas horas reservadas as titorías os alumnos poderán realizar todo tipo de consultas relativas a materia. No caso no que o alumno non poda asistir as titorías marcadas, poderá solicitar por correo electrónico unha titoría nun día u horario diferente o establecido.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Traballos e proxectos	Tratase de avaliar a capacidade de empregar as ferramentas presentadas ao longo do curso así como de conectar os modelos economicos ca realidade	10	C3 C8 C10	D2 D5
Probas de resposta curta	Exame escrito. Consiste nun exame final a realizar na data oficial fixada no calendario de exámenes. Consta dunha serie de preguntas curtas que o alumnado deberá dar resposta. Se avalía a capacidade de aplicar as ferramentas básicas da análise económica, a capacidade de analizar os efectos das políticas macroeconómicas e de entender a súa eficacia na consecución dos obxetivos para os cales se plantexa.	60	C2 C5 C6 C9 C11	D4 D5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Exame escrito. Haberá tres probas a longo do curso. Se avalía a capacidade de entender un modelo macroeconómico, o que implica coñecer a relevancia dos supostos que presiden o modelo, saber manexalo en distintas situacións e ser capaz de realizar unha valoración crítica do mesmo determinando o seu alcance analítico e as súas limitacións.	30	C6 C10	D5 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación**SISTEMA DE AVALIACION**

A nota final da materia será a suma das notas da avaliación continua e do exame escrito. O exame escrito valerá un mínimo do 60% da nota (6 puntos) e un máximo do 70% da nota (7 puntos). A avaliación continua pesará dende un mínimo do 30% (3 puntos) ata un máximo do 40% na nota final (4 puntos). A nota correspondente a avaliación continua acadada durante o cuatrimestre **gardarase para as convocatorias extraordinarias do presente curso académico.**

Examen escrito (Mínimo 6 puntos): Habrá un examen final de contido tanto teórico como práctico a realizar na data oficial establecida no calendario de exames. Para que o exame final compute será necesario acadar unha **puntuación mínima** de 2,5 puntos dos 6 posibles (ou unha puntuación mínima de 3 si son 7 puntos). Si no exame final non acadar o mínimo esixido, a nota da materia será a que se obteña na avaliación continua.

Avaliación continua (Máximo 4 puntos): O restante da nota obterase mediante a avaliación continua do alumnado, o que inclúe a participación tanto nas clases teóricas como nas clases prácticas e os seminarios, a entrega de traballos e a nota dos controis que periódicamente se farán nas clases prácticas.

DATAS OFICIAIS DAS PROBAS DE AVALIACION EXAME ESCRITO:

Convocatoria extraordinaria Fin de Carreira: consultar en <http://fccee.uvigo.es/>

Convocatoria ordinaria 1º Cuatrimestre: consultar en <http://fccee.uvigo.es/>

Convocatoria extraordinaria curso 2017/18: consultar en <http://fccee.uvigo.es/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Acemoglu, D., Laibson, D., List, J., **Macroeconomics**, 2016,

BELZUNEGUI, B., CABRERIZO, J., PADILLA, R. E I. VALERO, **Macroeconomía. Problemas y ejercicios resueltos**, 2013. 3ª Edición,

BLANCHARD, O., **MACROECONOMIA**, 2017. 7ª Edición,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Macroeconomía II/V03G100V01604

Macroeconomía avanzada/V03G100V01912

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía: Principios de economía I/V03G100V01102

Economía: Principios de economía II/V03G100V01203

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Política económica				
Materia	Política económica			
Código	V03G100V01504			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Arias Moreira, José Carlos			
Profesorado	Arias Moreira, José Carlos			
Correo-e	xcarias@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Asignatura de introducción á Política económica. Atención preferente á presentación do proceso de formación de políticas e presentación dos obxectivos xenerales de estas.			

Competencias	
Código	
C5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
C9	Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado
C10	Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos
D2	Capacidade de traballar en equipo
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
D6	Ler e comunicarse en inglés no ámbito profesional
D7	Fomentar a actitude crítica e autocrítica

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
O alumno mostra que comprende a natureza e efectos das decisións de *política económica, así como as súas relacións coa economía privada e os seus límites	C5
O alumno é capaz de ler e extraer conclusións sobre todo tipo de informes relativos aos efectos da política económica, sendo capaz tamén de argumentar sobre as razóns para elixir unha determinada política.	C9 C10 D2 D5 D6 D7

Contidos	
Tema	
1.Introducción	Introducción á política económica. Os problemas fundamentais da política económica
2.A formación da política económica: institucións básicas	O proceso xeneral de formación de políticas. Política económica e institucións
3. A formación da política económica: procesos internos	Parlamentos e gobernos. Papel da burocracia. Grupos de interés. Política económica e mercados. Interrelacións e dependencias. Efectos da crisis
4. A formación de la política económica en economías abertas	Panorama xeneral. Estabilidade de precios. O obxectivo de pleno emprego. O equilibrio da balanza de pagos.
5. Os obxectivos da política económica (1): Panorama xeneral. A estabilidade de precios	
6. Os obxectivos da política económica (2): Pleno emprego e balanza de pagos	

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	15	30	45
Titoría en grupo	2	2	4
Lección maxistral	30	60	90

Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	2	0	2
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	5	0	5
Traballos e proxectos	3	2	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	Atención personalizada aos estudantes nas súas prácticas
Titoría en grupo	Atención persoalizada
Probas	Descrición
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Atención personalizada aos estudantes no proceso de aprendizaxe da teoría na materia

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	20	D6 D7
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	50	C5 C9
Traballos e proxectos	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita	30	C9 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

Estes criterios de avaliación manteranse para todas as convocatorias do curso académico.

As datas de exames deberán ser consultadas na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

X. C. Arias, **La formación de la política económica**, Cívitas, 1996

X.C. Arias y A. Costas, **La torre de la arrogancia. Políticas y mercados después de la tormenta**, Ariel, 2012 (2ª edic.)

Bibliografía Complementaria

J. R. Cuadrado (ed.), **Política económica. Elaboración, objetivos e instrumentos**, McGraw Hill, 2011

A. Bénassy-Quere et al., **Economic Policy. Theory and Practice**, Oxford University Press, 2010

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Econometría II				
Materia	Econometría II			
Código	V03G100V01601			
Titulación	Grado en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castellano Inglés			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Miles Touya, Daniel Gustavo			
Profesorado	Miles Touya, Daniel Gustavo			
Correo-e	dmiles@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	En este curso daremos una introducción a aquellos métodos econométricos necesarios para trabajar con datos microeconómicos.			

Competencias	
Código	
C1	Comprender las herramientas matemáticas básicas, necesarias para la formalización del comportamiento económico
C8	Habilidades en la búsqueda, identificación e interpretación de fuentes de información económica relevante y su contenido
C10	Capacidad de formular modelos simples de relación de las variables económicas, basado en el manejo de instrumentos técnicos
C12	Evaluar utilizando técnicas empíricas las consecuencias de distintas alternativas de acción y seleccionar las más idóneas
D1	Respeto a los valores éticos y cívicos. Compromiso ético con el trabajo
D2	Capacidad de trabajar en equipo
D4	Responsabilidad y capacidad de asumir compromisos
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e inteligible, tanto oral como escrita
D6	Leer y comunicarse en inglés en el ámbito profesional
D7	Fomentar la actitud crítica y autocrítica

Resultados de aprendizaje		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Formular preguntas económicas a resolver mediante modelos econométricos identificando los datos necesarios para poder contestar dichas preguntas y los problemas que surgen en la modelización.	C1	D1
	C8	D2
	C10	D4
	C12	D5
		D6
		D7

Contenidos
Tema
1.- Introducción
2.-Repaso de conceptos básicos y modelo de regresión
3.- Introducción a la teoría asintótica
4.-Variables instrumentales
5.- Estimadores extremos: Máxima Verosimilitud y GMM
6.-Modelos de variable dependiente discreta
7.-Modelos de selección muestral
8.- Introducción a regresión cuantílica
9.-Introducción a modelos de panel

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión magistral	22.5	67.5	90
Prácticas en aulas de informática	25	25	50
Otras	10	0	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxías	
	Descrición
Sesión magistral	Exposición y discusión de los contenidos sobre la materia objeto de estudio, bases teóricas y/o directrices de un trabajo, ejercicio o proyecto a desarrollar por el estudiante
Prácticas en aulas de informática	Exposición introductoria por parte del profesor de cada práctica sobre el programa R y resolución por parte del alumno utilizando técnicas de programación. El objetivo es la adquisición de habilidades básicas de programación utilizando problemas concretos de la materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas en aulas de informática	

Evaluación		Cualificación Resultados de Formación e Aprendizaxe		
	Descrición			
Sesión magistral	-Exámenes aleatorios de evaluación continua (25%)	20	C1	D1
	-Ejercicios a resolver por el alumno (10%)		C8	D2
	-Examen Final (45%)		C10	D4
		10	C12	D5
		50		D6
		100		D7
Prácticas en aulas de informática	Introducción a la programación para la resolución de situaciones concretas.	20	C1	D1
	Desarrollo de habilidades básicas en programación y resolución de problemas mediante programación. (10%)		C8	D2
	Examen Final (10%)		C10	D4
			C12	D5
				D6
				D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

Las fechas de exámenes deberán ser consultadas en la Página web de la Facultad:

<http://fccee.uvigo.es/organizacion-docente.html>

Fuentes de información	
Bibliografía Básica	
Bibliografía Complementaria	
GREENE, W.H, Análisis Econométrico. , 1998,	
WOOLDRIDGE, J.M, Introducción a la Econometría: un enfoque moderno , 2003,	

Recomendaciones

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Estadística: Estadística I/V03G100V01205

Matemáticas: Matemáticas I/V03G100V01104

Estadística II/V03G100V01403

Matemáticas II/V03G100V01303

Microeconomía I/V03G100V01304

Econometría I/V03G100V01501

Outros comentarios

Recomendamos que aquellos individuos que no hayan aprobado las materias anteriores no cursen esta materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía dos servizos públicos				
Materia	Economía dos servizos públicos			
Código	V03G100V01602			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Labandeira Villot, Francisco Javier			
Profesorado	Labandeira Villot, Francisco Javier			
Correo-e	xavier@uvigo.es			
Web	http://www.labandeira.eu			
Descrición xeral	Nesta materia ofrécese unha análise económica dos principais programas de gasto público existentes nos Estados do Benestar modernos (sanidade, educación, I+D, vivenda, Seguridade Social e programas de loita contra a pobreza). Para facelo, empregaremos as ferramentas vistas na materia "Economía Pública" co obxectivo de afondar nos fallos de mercado que xustifican a intervención pública, os tipos de intervención existentes e as problemáticas asociadas á mesma. Tódolos temas serán abordados dende unha perspectiva de xénero, o que permitirá enriquecer a análise.			

Competencias	
Código	
C3	Coñecer o marco institucional da economía
C5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
C9	Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado
C11	Capacidade de elaborar medidas de política económica para alcanzar uns obxectivos dados
D1	Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
D7	Fomentar a actitude crítica e autocrítica

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Identificar situacións nas que a intervención pública esté xustificada por razóns de eficiencia e/o equidade.	C3	D1
	C5	D5
Identificar as ventaxas e inconvenientes das distintas políticas públicas a partir da análise económica das distintas ferramentas de intervención dispoñibles.	C9	D1
	C11	D5
		D7

Contidos	
Tema	
Os estados de benestar e os servizos públicos	Análise económica do gasto público Incidencia e efectos redistributivos do gasto público Teorías explicativas do gasto público e evolución histórica Estados do Benestar: Distintos modelos A Gran Recesión e os Estados do Benestar
Sanidade	Avaliación económica dos servizos sanitarios O por qué da intervención pública O papel dos seguros médicos Tipos de intervención Comparativas internacionais O caso español
Educación	Fallos de mercado na provisión de servizos educativos Instrumentos de intervención Educación Superior Investigación e tecnoloxía Comparativas internacionais O sistema público educativo en España
Vivenda	O mercado da vivenda: oferta e demanda Causas e tipos de intervención Comparativas internacionais A situación en España

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	22.5	40	62.5
Seminario	25	20	45
Probas de resposta curta	2.5	40	42.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Clases teóricas nas que se presentan os contidos principais
Seminario	Debates sobre lecturas e documentais; presentación de ensaios; conferencias

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Titorización individualizada dos ensaios do alumnado.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Seminario	Elaboración e defensa dun ensaio. Para elo é necesario asistir polo menos a 6 dos primeiros 9 seminarios	20	C3 C9	D1 D5 D7
Probas de resposta curta	Unha proba escrita na data oficial	80	C3 C5 C9 C11	D1 D5 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

As datas oficiais de exames poden estar suxeitas a revisións polo que se recomenda acudir ao enderezo electrónico da Facultade de CC. Económicas e Empresariais para a súa consulta.

Bibliografía. Fontes de información**Bibliografía Básica**

Emilio Albi, José Manuel González-Páramo e Ignacio Zubiri, **Economía Pública I**, 2012,

Joseph E. Stiglitz e Jay K. Rosengard, **La Economía del Sector Público**, 2016,

Bibliografía Complementaria

Emilio Albi e Jorge Onrubia, **Economía de la gestión pública. Cuestiones fundamentales**, 2015,

Nicholas Barr, **The Welfare State as Piggy Bank: Information, Risk, Uncertainty, and the Role of the State**, 2001,

Hixinio Beiras Cal e Marciano Sánchez Bayle, **La sanidad no se vende. Manual para la defensa de la Sanidad Pública**, 2015,

Consejo Económico y Social de España (CES), **Sistema educativo y capital humano (Informe 01/2009)**, 2009,

Gosta Esping-Andersen, **Los tres mundos del Estado del Bienestar**, 1993,

Gosta Esping-Andersen e Bruno Palier, **Los tres grandes retos del Estado del Bienestar**, 2010,

Mukesh Eswaran, **Why Gender Matters in Economics**, 2014,

Marianne A. Ferber e Julie A. Nelson (eds.), **Más allá del hombre económico. Economía y teoría feminista**, 2004,

Lina Gálvez Muñoz e Paula Rodríguez Madroño, **La desigualdad de género en las crisis económicas**, 2011,

Helga Maria Hernes, **El poder de las mujeres y el Estado del Bienestar**, 2003,

David N. Hyman, **Public Finance. A Contemporary Application of Theory to Policy**, 1983,

Margaret Maruani, **Trabajo y el empleo de las mujeres**, 2002,

Rafael Muñoz de Bustillo Llorente, **Crisis, post-crisis y Estado de Bienestar: ¿hacia dónde transita el Modelo Social Europeo?**, 2016,

Vicenç Navarro, **El subdesarrollo social de España. Causas y consecuencias**, 2006,

Vicenç Navarro (dir.), **La situación social en España I/II/III**, 2005/2007/2009,

Vicenç Navarro, Juan Torres e Alberto Garzón, **¿Están en peligro las pensiones públicas?**, 2010,
María Pazos Morán, **Economía e igualdad de género: retos de la Hacienda Pública en el siglo XXI**, 2008,
María Pazos Morán, **Desiguales por ley. Las políticas públicas contra la igualdad de género**, 2013,
Harvey S. Rosen e Ted Gayer, **Public Finance**, 2014,
Joseph E. Stiglitz et. al, **El papel económico del Estado**, 1993,
Julian Tudor Hart, **La economía política de la sanidad. Una perspectiva clínica**, 2009,

Recomendacións**Materias que continúan o temario**

Benestar, equidade e xénero/V03G100V01901

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía pública/V03G100V01502

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía industrial				
Materia	Economía industrial			
Código	V03G100V01603			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Castro Rodríguez, Fidel			
Profesorado	Castro Rodríguez, Fidel			
Correo-e	fcastro@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	A Economía Industrial ocúpase de analizar o funcionamento dos mercados non competitivos, estudando as políticas das empresas perante as súas rivais e os consumidores. As súas interrogantes básicas son: existe poder de mercado, cáles son as consecuencias da existencia de poder de mercado, e qué pode e debe facer o Estado cando existe poder de mercado. Nesta materia presentaránse dun xeito formal as aportacións que se teñen producido nos últimos anos en resposta a estas cuestións.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia
B3	Exercitar habilidades de aprendizaxe autónoma que abran campos para a innovación
B6	Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais e éticos
B7	Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos
C1	Comprender as ferramentas matemáticas básicas, necesarias para a formalización do comportamento económico
C2	Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas
C4	Capacidade para situar a economía na súa evolución histórica
C5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
C6	Adquirir coñecementos de Análise económica
D1	Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo
D2	Capacidade de traballar en equipo
D3	Espírito emprendedor e capacidade de liderado, incluíndo empatía co resto de persoas
D4	Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Habilidade para utilizar a teoría de xogos como instrumento para analizar a toma de decisións dos axentes económicos en contextos de interacción estratéxica.	A1 A2 A5	C1	D1	
Capacidade para abordar a análise de mercados nos que as empresas teñen poder de mercado, identificando os factores que favorecen a súa existencia e a súa persistencia no tempo.	A1 A2 A3 A5	B2 B3 B6 B7	C2 C5	D1 D3

Habilidade para propoñer e resolver modelos teóricos complexos, así como interpretar os resultados e propoñer recomendacións de política económica, especialmente en política de competencia.	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B3 B6 B7	C2 C4 C5	D3 D4
Capacidade para formular preguntas interesantes en economía industrial, e formalizar e seleccionar os instrumentos de análise necesarios para respondelas.	A1 A2 A3 A4 A5	B3 B6 B7	C4 C5 C6	D2 D3 D4 D5

Contidos

Tema

1. Introducción
2. Teoría de xogos: conceptos básicos.
3. Modelos de oligopolio.
4. Colusión.
5. Diferenciación de produto.
6. Entrada e barreiras de entrada.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	10	20	30
Presentacións/exposicións	4	10	14
Lección maxistral	30	36	66
Probos de tipo test	2	10	12
Probos de resposta curta	4	24	28

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	As clases prácticas consistirán na resolución de follas de exercicios referidas a cada un dos temas, as cales serán repartidas con antelación.
Presentacións/exposicións	O obxectivo desta actividade é coñecer un pouco máis un sector ou mercado específico, que sirva como complemento dos contidos teóricos que se aprenden na materia. En última instancia, trátase de que, a través da análise duna industria concreta, podase planear e reflexionar sobre diferentes cuestións económicas referidas ao poder de mercado e os seus efectos.
Lección maxistral	Exporase de maneira resumida os principais contidos dos distintos temas. Para un adecuado seguimento e comprensión destas clases é necesario que os alumnos preparen con antelación os distintos temas utilizando os manuais da bibliografía recomendada.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Apoyo para que o estudante poda resolver de forma individual e autónoma os exercicios entregados.
Presentacións/exposicións	Instrucións e seguimento de estudos onde se aplique a teoría aprendida para analizar un sector productivo específico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. Desta maneira, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu. Só se aplicará ao alumno que asista como mínimo ao 80% das clases prácticas.	5	A1 B2 C1 D4 A2 B3 C2 D5 A3 C6 A4 A5
Presentacións/exposicións	Análise dunha industria concreta na que se estudie e reflexione sobre diferentes cuestións económicas referidas ao poder de mercado e os seus efectos.	15	A1 B2 C2 D1 A2 B3 C4 D2 A3 B6 C5 D3 A4 B7 C6 D4 D5

Probas de tipo test	Probas de elección múltiple sobre cuestións teóricas e prácticas de materia.	20	A1 A2 A3	C1 C2 C4 C5 C6	D4 D5
Probas de resposta curta	Proba que consta de dúas partes, unha de tipo test con preguntas teóricas e prácticas curtas, e outra con exercicios a resolver similares aos resoltos durante o curso.	60	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B3 B6 B7	C1 C2 C4 C5 C6

Outros comentarios sobre a Avaliación

O sistema de avaliación inclúe:

I. Avaliación continua (ata 4 puntos), que se basa en:

1. Entrega das follas de exercicios e asistencia as clases prácticas (0,5 puntos). Sólo se aplicará aos alumnos que asistan a un mínimo do 80% das clases prácticas.
2. Desenvolvemento dun traballo en equipo e presentación (1,5 puntos).
3. Probas tipo test. Realizaranse 2 probas tipo test (2 puntos)

II: Exame final (ata 6 puntos), que consta de dúas partes, unha de tipo test con preguntas teóricas e prácticas curtas, e outra con exercicios similares aos resoltos durante o curso.

CUALIFICACIÓN FINAL: A nota final resulta da suma das notas acadadas na avaliación continua e no exame final.

Nembargantes, a puntuación do exame sómente será tida en conta cando o alumno obteña unha nota igual ou superior a 3 dos 6 puntos. En caso contrario a nota final será igual a puntuación obtida na avaliación continua. Pola súa banda, a cualificación dos alumnos que non se presenten ao exame será a acadada na avaliación continua.

Para superar a materia o alumno deberá obter unha nota final (avaliación continua + exame) igual ou superior a 5 puntos.

A nota de avaliación continua manterase para tódalas convocatorias do curso.

O exame final realizarase nas datas sinaladas no calendario oficial aprobado pola Xunta de Facultade e que poderá atoparse na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

- Bel, G., M. Callejón, M.T. Costa y A. Segarra, **Economía Industrial**, Civitas, 2001
- Belleflamme, P. y M. Peitz, **Industrial Organization. Markets and Strategies**, 1ª ed., Cambridge University Press, 2010
- Cabral, L., **Economía Industrial**, McGraw-Hill, 1997
- Cabral, L., **Introduction to Industrial Organization**, The MIT Press, 2000
- Church, J. y R. Ware, **Industrial Organization: A Strategic Approach**, Irwin-McGraw-Hill, 1999
- Fernández de Castro, J. y N. Duch, **Economía Industrial**, McGraw-Hill, 2003
- Pepall, L., D.J. Richards y G. Norman, **Industrial Organization. Contemporary Theory & Practice**, 5ª ed., Thomson, 2014
- Tirole, J., **La Teoría de la Organización Industrial**, Ariel, 1990
- Segura, J., **Teoría de la Economía Industrial**, Civitas, 1993
- Waldman, D.E. y E.J. Jensen, **Industrial Organization. Theory and Practice**, 3ª edición, Pearson, 2007

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Fundamentos económicos da defensa da competencia/V03G100V01918

Teoría de xogos/V03G100V01916

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Matemáticas: Matemáticas I/V03G100V01104

Matemáticas II/V03G100V01303

Microeconomía I/V03G100V01304

Microeconomía II/V03G100V01404

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Macroeconomía II				
Materia	Macroeconomía II			
Código	V03G100V01604			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Martín Moreno, José María			
Profesorado	Martín Moreno, José María			
Correo-e	jmartin@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/jmartin/			
Descrición xeral	O obxectivo principal da materia Macroeconomía II é mostrar os alumnos cómo plantexar de xeito riguroso á vez que sinxelo as principais cuestións macroeconómicas. As discusións vanse centrar en torno a modelos concretos que intentan describir o comportamento da economía tanto no curto como no longo prazo, onde se discuten os efectos que as distintas medidas de política económica teñen sobre as distintas variabeis macroeconómicas. Un aspecto crucial a destacar é o papel que os distintos supostos de partida desempeñan nas conclusións de cada un dos modelos analizados. O programa de macroeconomía II parte dos contidos previamente analizados en Macroeconomía I, para a continuación introducir sucesivamente unha serie de liñas de ampliación dos modelos alí contemplados.			

Competencias	
Código	
C2	Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas
C5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
C6	Adquirir coñecementos de Análise económica
C8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
D2	Capacidade de traballar en equipo
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Conectar os modelos económicos coa realidade para deste xeito poder *emplealo para interpretala e explicar os fenómenos reais.	C5 C8	D5
Realizar traballos empíricos nos que, empregando as ferramentas presentadas ao longo do curso, demostre a súa capacidade para analizar, sintetizar e finalmente elaborar un informe.	C8	D2 D5
Interpretar os supostos e fundamentos de modelos *macroeconómicos para o estudo de cuestións de longo prazo, sendo capaz de analízalos *gráficamente e de resolver matematicamente problemas relacionados.	C2 C5 C6	
Ser capaz de redactar informes nos que, a partir dos resultados dun exercicio cuantitativo, fundaméntense recomendacións simples de política económica	C2 C8	D5
O alumno familiarizarse na procura de información económica a través de bases de datos de economía así como no manexo de follas de cálculo e linguaxes de programación sinxelos que lles permita organizar a información obtida nas devanditas bases de datos e sacar conclusións.	C8	

Contidos	
Tema	
Os DATOS MACROECONÓMICOS	1. Os feitos estilizados do crecemento económico.
A ECONOMÍA A ANCHO PRAZO	2. O modelo de crecemento de Solow 3. El modelo AK
AS FLUCTUACIONES ECONÓMICAS A CURTO PRAZO	4. Os ciclos económicos
TOPICS ACTUAIS EN ECONOMÍA	5. Déficit Público, Débeda Pública e Sustentabilidade
O PAPEL DAS EXPECTATIVAS EN ECONOMÍA: UNHA INTRODUCCIÓN	6. A formación de expectativas, expectativas racionais, credibilidade e reputación, crítica de Lucas.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	2.5	0	2.5
Titoría en grupo	2.5	0	2.5

Lección maxistral	30	60	90
Presentacións/exposicións	2.5	12.5	15
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	15	10	25
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	8	8
Traballos e proxectos	0	3	3
Probas de resposta curta	2	0	2
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas de laboratorio	En las prácticas de laboratorio se procederá a la exposición de una serie de temas por parte del profesor para que a los alumnos les sirva de base para el trabajo en grupo que tendrán que presentar y exponer al final de curso aplicado a una determinada economía que ellos elidirán.
Titoría en grupo	Nos seminarios en grupo reducidos vanse realizar diversas actividades dirixidas a afianzar os coñecementos adquiridos polos alumnos nas aulas teóricas e prácticas. Además estas clases servirán adicionalmente para resolver todo tipo de dudas que puedan haber surgido en las semanas previas.
Lección maxistral	A metodoloxía docente combinará as aulas presenciais (teóricas e prácticas) co traballo persoal do alumno. As aulas teóricas vanse impartir o longo das 15 semanas do cuatrimestre. Nestas aulas expóranse, de xeito resumido, os principais contidos dos distintos temas, desenvolvéndose con maior detalle os puntos de maior complexidade. Para un maior aproveitamento das aulas é necesario que os alumnos preparen con antelación e de xeito individual os temas segundo a bibliografía recomendada.
Presentacións/exposicións	Los alumnos, a través de grupos que habrán constituido previamente, tendrán que exponer y presentar un trabajo sobre un determinado tema económico aplicado para un determinado país que ellos habrán elegido previamente. Se trata de ver las competencias, habilidades, transmisión de conocimientos económicos etc que ellos habrán adquirido a lo largo de todo el cuatrimestre a través de las distintas actividades que habrán realizado.
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	O alumnado resolverá as follas de exercicios de xeito individual o en grupo que deberá entregalos e /ou exercicios de forma nos prazos establecidos para cada boletín de problemas y tendrá que exponerlos en las clases prácticas.

Atención personalizada

Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	
Traballos e proxectos	

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de ejercicios, entrega de los mismos y exposición en las sesiones prácticas	15	C6	D2
Traballos e proxectos	Preparación de proyectos, lectura de libros y exposición de trabajos.	15	C8	D5
Probas de resposta curta	Examen escrito de menor duración y tipo test que se realizará hacia la séptima semana de la asignatura.	10	C6	D5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Examen final que se realizará en la fecha oficial establecida en el calendario de exámenes de la Facultad	60	C2	D2
			C5	D5
			C6	

Outros comentarios sobre a Avaliación

SISTEMA DE AVALIACION

A nota final da materia será a suma das notas da avaliación continua e do examen escrito. O examen escrito valerá ata un máximo do 60% da nota (6 puntos) e a avaliación continua pesará ata un 40% na nota final (4 puntos). A nota correspondente a avaliación continua acadada durante o cuatrimestre **gardarase para as convocatorias extraordinarias do presente curso académico.**

Examen escrito (Ata 6 puntos): Haberá un examen final de contido tanto teórico como práctico a realizarar na data oficial

establecida no calendario de exames. Para que o exame final compute será necesario acadar unha **puntuación mínima** de 3 puntos dos 6 posibles. Si no exame final non acadar o mínimo esixido, a nota da materia será a que se obteña na avaliación continua.

Avaliación continua (Ata 4 puntos): O 40% restante da nota obterase mediante a avaliación continua do alumnado, o que inclúe a asistencia tanto as clases teóricas como as clases prácticas e aos seminarios, a entrega de boletíns de exercicios, a entrega de traballos e exposición de los mismos así como a nota dos controis que periódicamente se farán nas clases prácticas en el caso que éstos se realizasen.

NOTA IMPORTANTE

Os alumnos que non puidesen realizar a avaliación continua e que por tanto non teñan ningunha cualificación nalgunha das actividades correspondentes á avaliación continua realizadas durante o curso, poderán realizar na data oficial establecida no calendario de exames, un exame polo 100% da nota. No devandito exame avaliaranse as competencias globais da materia. Este exame será distinto ao que realizarán os alumnos que participasen na avaliación continua.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Blanchard, O., Amighini, A. y Giavazzi, F., **MACROECONOMIA**, 5ª, Pearson, 2012

Bibliografía Complementaria

MANKIW, G., **MACROECONOMIA**, 8ª, Antoni Bosch, 2014

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Macroeconomía avanzada/V03G100V01912

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía: Principios de economía I/V03G100V01102

Economía: Principios de economía II/V03G100V01203

Macroeconomía I/V03G100V01503

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Políticas económicas comparadas				
Materia	Políticas económicas comparadas			
Código	V03G100V01605			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Castro Fernández, Ana Esther			
Profesorado	Castro Fernández, Ana Esther			
Correo-e	esther@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia proporciona aos alumnos unha visión das principais políticas económicas de curto prazo aplicadas nos últimos anos. Estúdanse os principais obxectivos de estabilización conxuntural e as características das ferramentas monetarias fiscais e *cambiarías.			

Competencias	
Código	
B4	Autocontrol no sistema de traballo, a respecto de tempo e planificación
C3	Coñecer o marco institucional da economía
C5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
C8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
C9	Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado
C11	Capacidade de elaborar medidas de política económica para alcanzar uns obxectivos dados
C12	Avaliar, utilizando técnicas empíricas, as consecuencias de distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas
D2	Capacidade de traballar en equipo
D4	Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos
D7	Fomentar a actitude crítica e autocrítica

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
O alumno coñece o marco institucional da economía	C3	
O alumno entende as bases de funcionamento da economía	C5	
O alumno sabe buscar e manexar as fontes de información económica relevante e o seu contido	C8	
O alumno é capaz de elaborar medidas de política económica para acadar uns obxetivos dados	C11	
Avaliar, utilizando técnicas empíricas, as consecuencias de distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas	C9	D7
	C12	
Capacidade de traballar en equipo	B4	D2 D4 D7
O alumno ten capacidade crítica e autocrítica		D4 D7

Contidos	
Tema	
Introdución	Políticas de estabilización e obxectivos da política económica
Política monetaria	Institucións. Oferta e demanda de diñeiro. Instrumentos de política monetaria. Mecanismos de transmisión. Experiencias de Política monetaria.
Política económica exterior	Políticas comerciais. Sistemas cambiarios. Procesos de axuste exterior e equilibrio da balanza de pagos.
Política fiscal	Bases teóricas. Políticas de ingreso e gasto. A débeda pública.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	60	90
Prácticas de laboratorio	15	30	45

Titoría en grupo	5	5	10
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvolveranse en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da asignatura para asesoramento / desenvolvemento de actividades da asignatura e do proceso de aprendizaxe

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	As clases prácticas e as titorías en grupo teñen como obxectivo axudar ao alumno a consolidar os coñecementos adquiridos nas clases teóricas. Ademais, permiten aos profesores orientar aos alumnos e resolver as dúbidas que poidan xurdir no proceso de aprendizaxe.
Titoría en grupo	As clases prácticas e as titorías en grupo teñen como obxectivo axudar ao alumno a consolidar os coñecementos adquiridos nas clases teóricas. Ademais, permiten aos profesores orientar aos alumnos e resolver as dúbidas que poidan xurdir no proceso de aprendizaxe.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Prácticas de laboratorio	A efectos prácticos, non se establece distinción entre prácticas de laboratorio e titorías en grupo. Para a valoración teranse en conta as actividades realizadas, como son: desenvolvemento de temas mediante o uso de material bibliográfico e estatístico, participación activa no desenvolvemento da materia, resolución de exercicios, cuestionarios, etc.	30	B4 C3 D2 C5 D4 C8 D7 C9 C11 C12
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Exames escritos e/ou orais. Esíxese un nivel mínimo de coñecementos para superar a materia.	70	B4 C3 C5 C8 C9 C11

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia esíxese unha cualificación superior a 4 puntos sobre 10 tanto na docencia práctica como na teórica. En calquera caso, para superar a materia, a nota media das prácticas de laboratorio e as probas prácticas de execución de tarefas reais e/ou simuladas, ha de ser igual ou superior a 5 puntos sobre un total de 10.

A cualificación obtida nas prácticas manterase ata a segunda convocatoria.

As datas de exames deberán ser consultadas na Páxina web da Facultade:

<http://fccee.uvigo.es>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cuadrado Roura, J. R. (dir), **Política económica. Elaboración, objetivos e instrumentos**, McGraw Hill, Madrid.,
Ochando, C. (coord), **Políticas Económicas coyunturales. Objetivos e instrumentos**, Tirant lo Blanch,

Bibliografía Complementaria

Castro A.E. y Teixeira, J.F., **Luces y sombras de las uniones económicas**, RBA,
BCE, **La política monetaria del BCE**, BCE,
Blanchard, O. et al., **Rethinking Macroeconomic Policy**, IMF,

Fernández Díaz A. et al, **Política monetaria. Fundamentos y estrategias.**, Editorial AC, Madrid.,
Krugman, P.R. y Obstfeld, M, **Economía internacional : teoría y política**, Pearson Educación, Madrid.,
Mankiw, N. Gregory, **Macroeconomía**, Antoni Bosch,
Parejo, J.A et al., **Manual de sistema financiero español**, Ariel. Barcelona,
Pierce, D.G. and Shaw, D.M., **Economía monetaria. Teorías, evidencia y políticas**, ICE,
Servicio de Estudios del Banco de España, **La política monetaria y la inflación en España**, Alianza, Madrid.,
Banco Central Europeo, <http://www.ecb.europa.eu/home/html/index.en.html>,
Banco de España, <http://www.bde.es>,

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Política económica/V03G100V01504

Outros comentarios

Recoméndase que os alumnos cursasen a materia de Política Económica.
